

به مناسبت روز پیشگیری از مسمومیت در کودکان دوشنبه ۱۴۰۱/۰۸/۰۲

کودکان به علت شرائط خاص سنی وجسمانی نسبت به سایر اقشار بیشتر در معرض خطر بوده و نیاز به مراقبت های خاص دارند و به سبب عدم آشنایی و اطلاع همچنین کنجاوی و سرعت عمل بالا، از رفتار بزرگسالان سریعاً تقلید میکنند . به خصوص کودکان زیر ۵ سال پرخطرترین گروه سنی اطفال از نظر بروز مسمومیت و در معرض خطرات ناشی از آن هستند. لذا بر عهده والدین است که محیط پیرامون آنها را کنترل و ایمن نمایند.

نکات ذیل مجموعه ای از اقدامات پیشگیرانه در جهت مدیریت کاهش احتمال مسمومیت و نیز کاهش عوارض مسمومیت در کودکان را در اختیار شما قرار میدهد:

۱. عوامل مسمومیت را از دسترس کودکان دور نمایید و در کمدهای مجهز به درب و قفل ایمن نگهداری کنید.
۲. از خوردن دارو در حضور کودکان اجتناب نمایید.
۳. کودکان به خصوص کودکان نوپا به سرعت حتی در حضور والدین اقدام به بردن اشیاء به داخل دهان می کنند . موکداً این کودکان را بدون لحظه ای غفلت مراقبت نمایید.
۴. هیچگاه دارو را با اسامی شکلات، آب نبات، شربت و اینگونه اسامی غیرواقعی به کودکان معرفی نکنید.
۵. کودکان با سنین بالاتر را با مفهوم واقعی دارو آشنا سازید.
۶. به کودک آموزش دهید که هیچ نوشیدنی و خوراکی را بدون اجازه والدین استفاده ننماید.
۷. مسمومیت توسط برخی داروها اگر چه ممکن است کشنده نباشد اما می تواند منجر به صدمات دائمی و غیر قابل جبران کبد و کلیه بالاخص در کودکان گردد.
۸. سپردن کودک به سایر افراد در زمان عدم حضور والدین ، میتواند کودک را در معرض بیشترین خطرات قرار دهد. حتما تدابیر و اقدامات لازم را به کار ببرید.

۹. از دادن دوز تکراری دارو بدون مشاوره پزشک یا داروساز دوری نمایید.

۱۰. خوراندن اشتباهی بخور اوکالپتوس حتی در مقادیر بسیار کم (۱ قاشق) میتواند کشنده باشد.

۱۱. از قراردادن دارو و مواد خطر آفرین در کیف دستی خودداری فرمایید.

۱۲. اسباب بازی کودک را از جنس مرغوب و استاندارد انتخاب نمایید و از خریدن اسباب بازی تهیه شده از نوع بازیافت جداً خودداری کنید. رنگهای استفاده شده و پلاستیک به کار رفته در اسباب بازی ها میتواند منجر به مسمومیت های جدی شوند.

۱۳. دقت کنید باتری بکار رفته در اسباب بازی ها دور از دسترس کودکان و در محفظه غیر قابل دستیابی، درب دار و محکم شده قرار گیرد. بلعیدن باتری خطر مرگ کودک را رقم می زند.

۱۴. پاک کننده های شیمیایی، مواد شوینده، جوهر نمک، انواع سفید کننده ها ولکه برها، محلول های لوله بازکن، محلول های جرم گیر و کلیه مواد شیمیایی و آلی را در بسته بندی اصلی خود نگهداری نموده ضمن اطمینان از محکم و بسته بودن درب آنها پس از هر بار استفاده، از کندن برچسب مشخصات آن نیز خودداری نمایید و از نگهداری آنها در کمد زیر ظرفشویی و در دسترس کودکان جداً اجتناب ورزید.

۱۵. همیشه مندرجات برچسب شوینده ها، مواد شیمیایی، لکه برها و سفیدکننده ها و موادی از این قبیل را به دقت مطالعه نمایید. در صورت استاندارد بودن این محصولات، کارخانجات سازنده اطلاعات لازم و کامل را در اختیارتان میگذارند.

۱۶. از نگهداری ضد یخ، نفت، بنزین، الکل، سموم آفت کش و حشره کش ها، کودها و ادوات باغبانی و کشاورزی، رنگها در پارکینگ و حیاط منزل و در دسترس کودکان خودداری کرده و در محلی مجهز به درب و قفل ایمن نگهداری شوند.

۱۷. در حین استفاده از کلیه محصولات شیمیایی و پاک کننده ها اگر بنا به دلیلی مجبور به ترک محل حتی برای لحظاتی هستید از بسته بودن درب ظرف و ایمن بودن کودک اطمینان حاصل نمایید.

۱۸. هنگام استفاده از پاک کننده ها و شستشو با مواد شیمیایی، درب و پنجره ها را باز کرده تا جریان هوا مانع از تجمع مواد و گازهای شیمیایی در محل گردد.

۱۹. نگهداری غیر استاندارد شربت متادون (جهت ترک اعتیاد) و انتقال آن به سایر ظروف و بطری ها و قرار دادن آن در یخچال کنار سایر نوشیدنی ها و دسترسی دیگران، بسیار خطر آفرین می باشد.

۲۰. در صورت بلع نفت و مشتقات آن اکیداً از القاء استفراغ خودداری کنید. بلعیدن نفت ممکن است کشنده نباشد اما وادار نمودن به استفراغ احتمال مرگ را افزایش میدهد.

۲۱. از قراردادن نایلون و کیسه پلاستیکی در کیف دستی و دسترس کودکان به سبب احتمال کشیدن آن بر روی سر و احتمال خفگی اجتناب کنید.

۲۲. از نگهداری قرص برنج به علت سمیت فوق العاده ناشی از آن، در منزل خودداری نمایید.

۲۳. دقت کنید مواد آرایشی و بهداشتی، اسپری ها، دهان شویه، خمیردندان، عطریات، ادوکلن و خوشبوکننده ها، دور از دسترس کودکان باشد.

۲۴. در ساخت مواد آرایشی مانند رژلب ها و حتی سرمه بخصوص در انواع غیر استاندارد از سرب استفاده میشود.

۲۵. مسمومیت با سرب از طریق تنفس یا خوردن ذرات معلق موجود در هوا یا رنگها، منجر به اختلال رشد، اختلال در یادگیری، کندذهنی، اختلالات رفتاری و تشنج می گردد.

۲۶. از خطرناکترین مسمومیتهای مسمومیت با گاز منوکسید کربن می باشد که ناشی از احتراق و سوخت ناقص می باشد. استفاده از آبگرمکن های نفتی و گازی همچنین گاز پیک نیک در فضای بسته و در حمام منازل بسیار خطرناک می باشد.

۲۷. اطمینان از کارکرد صحیح و عملکرد مناسب دودکش را درفصول استفاده از این وسایل، در سرلوحه برنامه ریزی های روزمره قرار دهید. لوله سرد دودکش بخاری، نشان دهنده عدم خروج دود و گاز سمی است.

۲۸. علائم مسمومیت با منوکسید کربن حتی در مقادیر بسیار جزئی در کودکان میتواند با بروز تهوع و استفراغ همراه باشد. در صورت احتمال مسمومیت با گاز منوکسید کربن، سریعاً کودک و یا فرد مسموم را به فضای باز منتقل کرده و با فوریت های اورژانسی ۱۱۵ تماس حاصل نمایید.

۲۹. مسمومیت با برخی گیاهان آپارتمانی و تزیینی مانند دیفن باخیا، آزالیا، خرزهره، کرچک و... میتواند کشنده باشد. سعی کنید نام گیاهان موجود در محل کار و زندگی را بدانید تا در صورت بروز مسمومیت، به درمان آن کمک کنید.

۳۰. گیاهان سمی ممکن است با خورده شدن، منجر به زخمهای دهان و زبان و تاول گردد. حتماً لازم است گیاهان سمی (دارای برگ، شیرابه، میوه و گل سمی) را شناسایی نمایید و در صورت نگهداری مراقب کودکانتان باشید.

۳۱. از مصرف خودسرانه داروهای گیاهی در کودکان بدون مشورت پزشک و داروساز اجتناب کنید.

۳۲. رنگهای بکار رفته در گهواره ها و تختهای کودکان مانند رنگ بکار رفته در اسباب بازیها میتواند در صورت تماس مداوم کودک مسمومیت زا باشد.

۳۳. در صورتی که لباستان به سبب شغل خاصی که دارید آلوده به مواد نفتی ، رنگ، سرب و سایر مواد مسمومیت زاست قبل از ورود به منزل نسبت به تعویض آن اقدام نمایید.

۳۴. مسمومیت با قارچهای سمی بسیار خطرآفرین و کشنده است. شناخت قارچهای سمی و غیر سمی بر عهده افراد کارشناس است لذا از مصرف قارچهایی که نمی شناسید اکیداً خودداری کنید.

• توجه به داروها و مواد موجود در پیرامون فرد مسموم، راهنمای خوبی است جهت تشخیص نوع مسمومیت و کمک به پزشک در انتخاب درمان موفق .

ضمن همراه بردن باقی مانده دارو و مواد مشکوک به ایجاد سمیت، ارائه اطلاعات ذیل به پزشک در موفقیت درمان کمک خواهد کرد:

- کودک چه چیزی خورده؟
- چه مقدار خورده؟
- وزن کودک مسموم؟
- چه زمانی خورده شده؟

شماره های تماس مرکز ملی اطلاع رسانی داروها و سموم: ۱۹۰ داخلی ۳ کد ۲

و فوریت های اورژانسی ۱۱۵

تحقیق و توسعه معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی ایران